

Uddannelse, Tilsynet med Folkeskolen o. s. v. I Henhold til disse Ønsker fremsatte Kultusminister Jacob Appel i Rigsdagssamlingen 1911—12 i Folketinget et Lovforslag, som gik ud paa at tilvejebringe en ny Ordning af Tilsynet med Folkeskolen, og dette Lovforslag blev paa ny fremsat i Folketinget 1912—13. Sagen vandt Tilslutning i det daværende Folketing, men stødte paa Modstand i det daværende Landsting, og der kom saaledes ikke nogen Lov ud af det den Gang fremsatte Lovforslag. Da den nuværende Undervisningsminister traadte til, indbragte han i Rigsdagssamlingen 1915—16 et Forslag til Lov om Nedsættelse af en Kommission til at tage Spørgsmaalet om Seminarieforholdene og Læreruddannelsen under Overvejelse. Men ogsaa dette Lovforslag strandede paa Modstand i det daværende Landsting.

Nu har der i de senere Aar været lagt stærkt Beslag paa Regeringens og Rigsdagens Opmærksomhed paa forskellige Omraader i Anledning af den Krig, vi har været Vidne til, men der er fra enkelte Sider, særlig fra Socialdemokraternes Side, fremsat stærke Ønsker om at faa en Kommission nedsat til Overvejelse, ikke af et enkelt Skoleforhold; men af samtlige Skoleforhold her i Landet lige fra Forskolen og Folkeskolen til Universitetet, og det er lykkedes at vinde den nuværende Undervisningsministers velvillige Øre for dette Krav. Fra Venstres Side krævedes det, da Sagen første Gang kom frem forrige Aar, at vi skulde vente med denne Sag, indtil en ny Rigsdag var valgt og traadt sammen i Overensstemmelse med den nye Grundlov, idet vi hævdede den Opfattelse, at man i et saa stort og for hele Samfundet vigtigt Spørgsmaal maatte give baade Kvinder og Mænd Lejlighed til at være medbestemmende ved en Reformering, og da jeg ved Finanslovens første Behandling i Aar havde Ordet, udtalte jeg paa Venstres Vegne, at hvis Ministeren fastholdt Ønsket om at nedsætte en Skolekommission, vilde vi vel ikke opfordre ham dertil, men vi vilde heller ikke modsætte os en saadan Kommissions Nedsættelse, vel at mærke, naar Forslag herom blev forelagt Rigsdagen. Dette er nu sket, der ligger paa Rigsdagens Bord et Forslag om at nedsætte en Kommission med det Formaal for Øje at optage mange store og vigtige Spørgsmaal vedrørende hele vort Skolevæsen til Overvejelse. Der er i dette Land en stærk Tilbøjelighed til at sværme for Kommissioner; uagtet vi har Rigs-

dagen, vrimler det med Kommissioner paa mange forskellige Felter. Jeg kan bedreforstaa, at man under Enevoldsmagten, da man havde løst Stavnsbaandet i 1788 og i 1789 besluttede at optage Spørgsmaalet om vort Undervisningsvæsen, fandt det fornødent at nedsætte en Kommission. Det skete, og Resultatet af dens Virksomhed blev Skoleanordningerne af 1814. Men efter at vi nu har haft Rigsdagen i lang Tid, og Medlemstallet er forøget saastærkt, at Folketinget tæller 140 og Landstinget 72 Medlemmer, er det mærkeligt, at man, hver Gang en stor Sag skal frem, skal nedsætte en Kommission. Det vil man altsaa ogsaa gøre her, men denne Kommission skal i Modsætning til andre Kommissioner have Ordre til at skynde sig; uagtet Sagen er saa omfattende og saa stor, at ingen Skolekommission nogen Sinde har haft saa mange Spørgsmaal til Overvejelse, skal Kommissionen være fær dig inden et Aar fra den Dag, den er traadt sammen. At det kan lade sig gøre, gad jeg se, før jeg tror det. Hvis den kan det, saa vil den være et Mønster for fremtidige Kommissioner, og den vil glimre ved sin korte Tilværelse overfor alle de Kommissioner, vi tidligere har haft, dog maaske med Undtagelse af en Kommission om Forstsvæsenets Ordning, som jeg var Formand for, den endte sit Arbejde i Løbet af et halvt Aar; men det var kun en enkelt Administrationsgren, der var Tale om, her kommer man ind paa langt større og betydningsfuldere Omraader.

Det foreslaas, at denne Kommission skal være meget talrig, den skal tælle 38 Medlemmer. Jeg har imidlertid gjort den Erfaring, at for mange Kokke fordærver Maden; jo flere Medlemmer der er i en Kommission, desto vanskeligere er det at tilendebringe Kommissionens Arbejde i betimelig Tid. Naar man nu ser paa, hvorledes denne Kommission skal sammensættes, ser jeg til min store Forundring, at Ministeren foretrækker selv at vælge 24 Medlemmer, 2 skal udnævnes af Kongen, det vil sige — det ved alle —, at disse 2 bliver indstillet af Ministeren, saa i Virkeligheden vælger Ministeren de 26 Medlemmer af de 38. Hvorfor der som Formænd for denne Kommission skal være 2 Medlemmer med kongelig Udnævnelse, forstaaer jeg ikke; jeg synes, det er en ufornudden Luksus. Det skal være saa fint, saa „grov fint“, som Fynboerne siger, at de Mænd, som skal lede denne Kommissions Arbejde, skal have kongelig Ud-